

מרדכי מלכא

רב ואב"ד עיה"ק אלעד ת"ו
יו"ר ועדת סת"ם
הרבנות הראשית לישראל

עיר התורה שקרובה אליך

לשכת הרבנות הראשית אלעד.

בד"צ אלעד*בתי הוראה*שרותי דת*רישום נישואין*כשרות*מקואות*עירובין
The office of Rabanoot Eled – in hesd of Rabbi MORDECHAI MALKA

המלך

פרשת מסעי

אור

משפט השבוע: פִּי-אֶבֶן מִקִּיר תִּזְעַק וְכַפִּים מַעֲזִין וְעֵנָנָה: הָאָדָם מִשְׁפִּיעַ וּמוֹשֵׁפֶע מִהַסּוֹבֵב אוֹתוֹ: מַעֲשֵׂיו שֶׁל הָאָדָם מִשְׁפַּעִים עַל אֲדַמְתּוֹ וּרְכוּשׁוֹ:

במדבר פרק לה (ל) כִּלְמִכְהֵנֶפֶשׁ לְפִי עֲדִים יִרְצָח אֶת־הָרֶצֶח וְעַד אֶחָד לֹא־יִעֲנֶה בְנֶפֶשׁ לְמוֹת: (לא) וְלֹא־תִקְחוּ כֶּפֶר לְנֶפֶשׁ רֶצֶח אֲשֶׁר־הוּא רִשָׁע לְמוֹת פִּי־מוֹת יוֹמָת: (לב) וְלֹא־תִקְחוּ כֶּפֶר לְנֹס אֶל־עִיר מִקְלָטוֹ לְשׁוֹב לְשֹׁבֵת בְּאֶרֶץ עַד־מוֹת הַכֹּהֵן: (לג) וְלֹא־תִחַנְּפוּ אֶת־הָאֶרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם בָּהּ כִּי הָדָם הוּא יִחַנֵּף אֶת־הָאֶרֶץ וְלֹא־אֶרֶץ לֹא־יִכַּפֵּר לְדָם אֲשֶׁר שִׁפְדָּהּ פִּי־אִם בְּדָם שִׁפְכוּ:

שאלות

א) יש לשאול מה שייך חטא לארץ שאין בה דעת ורצון עד שכתוב ולא רץ לא יכופר?
ב) עוד מצינו חטא הארץ בבריאה. כתוב בבראשית פרק א (יא) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תְּדַשָּׂא הָאֲרֶץ דִּשָּׂא עֵשֶׂב מִזְרִיעַ זֶרַע עֵץ פְּרִי עֹשֶׂה פְּרִי לְמִינּוֹ אֲשֶׁר זָרְעוּ בּוֹ עַל הָאֲרֶץ וַיְהִי כֵן: (יב) וַתּוֹצֵא הָאֲרֶץ דִּשָּׂא עֵשֶׂב מִזְרִיעַ זֶרַע לְמִינֵהוּ וְעֵץ עֹשֶׂה פְּרִי אֲשֶׁר זָרְעוּ בּוֹ לְמִינֵהוּ וַיִּרְא אֱלֹהִים כִּי טוֹב: ופרש"י בראשית פרק א פסוק יא עץ פרי – שיהא טעם העץ כטעם הפרי, והיא לא עשתה כן, אלא (פסוק יב) ותוצא הארץ עץ עושה פרי, ולא העץ פרי, לפיכך כשנתקלל אדם על עונו נפקדה גם היא על עונה ונתקללה ע"כ. והקשה בתולדות יצחק בראשית פרק א פסוק יא וז"ל עץ פרי עושה פרי למינו אשר זרעו בו על הארץ, היה ראוי שיאמר עץ פרי למינו אשר זרעו בו על הארץ, או שיאמר עץ עושה פרי למינו אשר זרעו בו על הארץ, והכמים ז"ל אמרו עץ פרי שטעם העץ כטעם הפרי, והיא לא עשתה כן, אלא ותוצא הארץ עץ עושה פרי, ולא העץ פרי, לפיכך כשנתקלל האדם על עונו, נפקדה גם היא על עונה ונתקללה [ע"י ב"ר ה טו], וזה דרך דרש שנאמר שהעץ עצמו יהיה נאכל, וגם איני מבין מה שאמרו והיא לא עשתה כן, איך איפשר שהארץ לא עשתה צווי הקדוש ברוך הוא, שאין הדבר תלוי ברצונה אלא ברצון הקדוש ברוך הוא, שכשהקב"ה ברא העולם וברא הטבע, ברצונו בראו ולא נתן רשות למטע שיעשה מה שירצה, אלא במאמרו נברא הטבע, וטבעי כל הדברים חוק וזמן נתן להם שלא ישנו את תפקידם ששים ושמחים לעשות רצון קונם, ועוד שאין לארץ בחירה ורצון לעשות ושלא לעשות, אלא מה שהקב"ה נתן בטבעה תעשה, וגם איני מבין מה שאמרו שלכן נתקללה בקללת ארורה האדמה, וכי הארץ בעלת שכל לתת לה שכר ועונש, לכן אמרתי שהוא דרש ואין משיבים על הדרש, או יש לזה המאמר צורה:

ג) עוד מצינו בחטא אדה"ר, בבראשית פרק ג (יז) וְלֹא־אָדָם אָמַר כִּי שָׁמַעְתָּ לְקוֹל אִשְׁתְּךָ וַתֹּאכַל מִן הָעֵץ אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ לֵאמֹר לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ אַרְוֶרְהָ הָאֲדָמָה בְּעֵבֶרְךָ בְּעֵצָבוֹן תֹּאכְלֶנָּה כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ: (יח) וְקוֹץ וְדוֹרְדֹר תַּצְמִיחַ לָךְ וְאָכַלְתָּ אֶת עֵשֶׂב הַשָּׂדֶה: וכתב בתרגום יונתן ארורה האדמה על אשר לא הגידה לך חטאך, בעמל תאכל כל ימי חייך: וגם דבריו עדיין צריכים ביאור וכי יש פה או דעת לאדמה להודיע לאדה"ר על חטאו עד אשר תיענש? וכן הקשה האלשיך שם.

ד) עוד יש לשאול שמצינו בדומה לכך בחטא קין, בבראשית פרק ד (ט) וַיֹּאמֶר יִקְנֶךָ אֵל קִיִן אִי הִכָּל אַחִיךָ וַיֹּאמֶר לֹא יָדַעְתִּי הֲשֹׁמֵר אָחִי אָנֹכִי: (י) וַיֹּאמֶר מַה עָשִׂיתָ קוֹל דְּמֵי אַחִיךָ צֹעֲקִים אֵלַי מִן הָאֲדָמָה: (יא) וְעַתָּה אַרְוֶר אֶתְּךָ מִן הָאֲדָמָה אֲשֶׁר פָּצַתָּה אֶת פִּיהָ, לְקַחַת אֶת דְּמֵי אַחִיךָ מִיָּדְךָ: (יב) כִּי תַעֲבֹד אֶת הָאֲדָמָה לֹא תִסַּף תֵּת פִּיהָ לָךְ נָע וְנָד תִּהְיֶה בְּאָרְצְךָ: וצריך להבין מה הענישה לארץ אשר פצתה את פיה וכי יש לה דעת?
דברי בית הלוי בהשפעת דור המבול על הבריאה:

והאריך בזה הבית הלוי בראשית פרק ו פרשת נח (יב) וירא אלהים את הארץ והנה נשחתה כי השחית כל בשר את דרכו על הארץ. אמרו במס' סנהדרין (דף ק"ח) מלמד שהרביעו בהמה על היה וחיה על בהמה וכולם על אדם ואדם על כולם, ובמדרש רבה פרשת בראשית (כח ח) אמר דכלם קלקלו מעשיהם הכלב הולך אצל זאב והתרנגול אל המוות וה"ד כי השחית כל בשר את דרכו. ומדברי המדרש משמע שמאליהם עשו כן, וע"י במהרש"א בסנהדרין שם. ויש להבין דבשלמא האדם הוא בעל בחירה אבל בהמה הרי אין לה יצה"ר לעניינים כאלו ועשייתה הוא רק בטבעה והיאך תעשה כדברים הללו. והגם דמצינו מעשה כאלו בפרט וכדאיתא בגמרא (יבמות נ"ט ע"ב)

מרדכי מלכא

רב ואב"ד עיה"ק אלעד ת"ו

יו"ר ועדת סת"ם

הרבנות הראשית לישראל

עיר התורה שקרובה אליך

לשכת הרבנות הראשית אלעד.

בד"צ אלעד*בתי הוראה*שרותי דת*רישום נישואין*כשרות*מקואות*עירובין

The office of Rabanoot Eled – in hesd of Rabbi MORDECHAI MALKA

ורבעה כלב כופרי, זהו ע"פ מקרה והודמנות וגם כי היה מלומד אבל שכל המינים יעשו כן הוא דבר קשה לכאורה. וגם יש להבין בדגמרא בסנהדרין שם באותו עמוד איתא וימח את כל היקום אם אדם הטא בהמה מה הטאת כו', וע"ש במהרש"א שהביא דברי המזרחי (ר"פ נח) שכתב דבזה פליג על המימרא דלעיל דכולם קלקלו מעשיהם, ועיין בזוה"ק (ח"א ס"ח ע"א) וז"ל אי בני נשא הטאן בעירי ועופא שמיא ושאר בריין מה הטו, א"ל בגין דכתיב כי השחית כל בשר בולחו הוה מחבלי אורחיהו שבקו זינייהו ודבקו בזיני אחרי. הרי דבאמת תירץ כן דמש"ה השחית גם להבהמה. אמנם עיין במהרש"א שכתב דקשה לעשות פלוגתא בין הני שני מימרות שהובא בגמרא סמוכים זה לזה יעו"ש. רק הענין דכמו דהאדם פועל בעצמו ע"י הרגילו במעשיו הרעים ועושה בעצמו טבע שניה להיות טבעו משתוקק ונמשך לעשות כמעשיו הקודמים, וגם אם בשכלו מכיר כי לא טובים הם וכמו שאמר הכתוב (הושע ה) לא יתנום מעלליהם לשוב דגם אם בשכלו רוצה לשוב עכ"ז מעלליהם הקודמים אינם מניחים אותו לשוב כי הם השרישו בגופו טבע שניה להרע. וכמו כן הוא פועל במעשיו בכל העולם התחתון בכלל, ולא מבעי אם הטא בפרהסיא הרי ודאי דגורם לאחרים הרואים שילמדו ממנו, אלא אפי' אם חוטא בצניעא בינו לבין עצמו מ"מ ע"י המשכו אחר איזו תאוה הוא מגביר כחה של התאוה הלזו עד שמשריש זה בטבע של כל הברואים ובהעולם להיות טבע נמשך לזה יותר ממה שהיה מקודם, כי כן יסד מלכו של עולם בהטביעו טבע לכל ברייתו להיות טבע נשתנה ונמשך אחר מעשה האדם והרגלו, וכפי רוב עשיית האדם כן ישתנה טבע של כולם אם מעט ואם הרבה. ולא לבר בבריות החיים אלא גם בדוממים נעשה טבע חדשה הגורמים להשוכן בתוכם להיות להם נטיה לזה. וכמו שאמר הכתוב (ירמיה ב') ותבאו ותטמאו את ארצי, דע"י מעשיהם טמאו לגוף הארץ, כי טבע המדינות חלוקים ג"כ וכמו שאמרו בגמרא (קדושין מט) עשרה קבין זנות ירדו לעולם תשעה נטלה כו', וכן בכל המדות, וענין זה הגם כי לא נוכל להשיגו בשכל מ"מ כל אדם יוכל להרגישו בחוש ממש כבואו לאיזה מדינה אחרת חדשה שהיא פרוצה באיזו פרט מן הפרטים ימצא גם בעצמו איזו נטיה והמשכה לזה הפרט יותר ממה שהיה לו כשהיה במדינה אחרת: וזהו שאמר הכתוב (חבקוק ב-יא) כי אבן מקיר תזעק וכפים מעץ יעננה, ואמרו בגמרא (תענית יא) דאבניו וקורות ביתו מעידים על האדם בשעת הדין, דמכל פרטי מעשיו נעשה איזו שינוי בהעצים הגם דאינם נרגשים לעיני בשר בזה העולם וממילא כשיביט עליהם לע"ל יתברר על ידיהם כל מעשיו בכל פרט, ובכל מקום אשר יפנה להביט ימצא כתובים וחרותים מעשיו. וכן היה בדור המבול שהגבירו כל כך התאוה להודקק לשאינם מינם עד שנעשה כן בטבע ונתחדשה זאת הטבע גם להבהמה לעשות כן. וזהו שאמר הכתוב וירא אלקים את הארץ והנה נשחתה כי טבע הארץ בעצם נשחת עד כי השחית כל בשר את דרכו גם הבהמה. וז"ל הזוה"ק (ח"א ס"ב ע"א) ותשחת הארץ אי בני נשא הטאן ארעא במאי א"ל בגין דכתיב כי השחית כל בשר את דרכו כמה דאיתמר כגוונא דא ותטמא הארץ ואפקוד עונה עליה כו' אלא עיקרא דארעא בני נשא אינון כו'. עוד בזוה"ק (ח"א ס"ח ע"א) על פסוק ויאמר ה' לנח וז"ל ת"ח אינון חייבי עלמא גרמו לכל בריין לחבלא אורחיהו כמה דאינון מחבלין כו'. ומ"מ שאלה הגמרא שפיר אם אדם הטא בהמה מה הטאה דכל מעשיו גרם האדם לה לא מעצמה והיא עשתה כטבעה:

מחלוקת האם שייך הטא באדמה:

גם בירושלמי מבואר שנחלקו האם האדמה הטאה או האדם הטא וז"ל הירושלמי מסכת כלאים פרק א ה"ז למה נתקללה הארץ, ר' יודן בר שלום אמר על ידי שעברה על גזירותיו של הקדוש ברוך הוא תדשא הארץ דשא עשב מזריע זרע, והיא לא עשת אלא ותוצא הארץ דשא עשב מזריע זרע למינהו, רבי פינחס אמר שמחה בציוויה והוסיפה אילני סרק, על דעתיה דרבי יודן בר שלום יפה נתקללה הארץ, על דעתיה דרבי פינחס למה נתקללה הארץ, כאינש דאמר ליט ביזא דכן איינק ע"כ. הנה מבואר שיש מחלוקת בין רבי יודן בר שלום לרבי פינחס האם שייך שהאדמה תחטא או לא שייך כיון שהיא חומרית ורק מפאת חמאי האדם האדמה מתקלקלת, לרבי יודן שייך הטא באדמה, ולרבי פינחס לא שייך הטא באדמה אלא מחמת האדם, ובזה נבא לביאור הענין לשני הדעות.

מרדכי מלכא

רב ואב"ד עיה"ק אלעד ת"ו

יו"ר ועדת סת"ם

הרבנות הראשית לישראל

עיר התורה שקרובה אליך

לשכת הרבנות הראשית אלעד.

בד"צ אלעד*בתי הוראה*שרותי דת*רישום נישואין*כשרות*מקואות*עירובין

The office of Rabanoot Eled – in hesd of Rabbi MORDECHAI MALKA

ביאור האלשיך כיצד האדמה מושפעת מהאדם:

וביאר האלשיך לתריץ את שיטת רבי פנחס שהחטא הוא של האדם וז"ל בא"ד ועל ענין העונש ארורה האדמה כו', יהיה הענין, שאמר לו יתברך, הנה מתחלה היית מושל בכל הבריות דומם וצומח ובעל חי כאומרו ורדו בדגת הים כו', ועתה אין צריך לומר שלא תרדה בבעלי חיים, כי אם גם הצומח מהאדמה הוא הדומם לא תרדה בס, כי האדמה מאליה היתה מוציאה לך כל אוכל בלא יגיעה, כמאמר ר' פנחס בבראשית רבה (שם ה ט) ותוצא הארץ דשא עשב מזריע זרע ועץ עושה פרי, שלא היה עץ שלא היה עושה פרי אפילו אילני סרק. וכן אמרו רבותינו ז"ל בבראשית רבה (טו ח) כי היה פיסת בר בארץ (תהלים עב) כי כמו שהארץ תוציא זרועיה הנאכלים כמות שהן תמר ותפוח, כן גם הלחם היה יוצא נאכל כמות שהוא, כמו שאמרו ז"ל בבראשית רבה (שם) מאי לפת כלומר לא פת היה, על דרך העתיד לבא שיהיה פיסת בר בארץ, כלל הדברים כי הארץ היתה מוציאה צמחה בלי עמל ובלי יגיעת אדם וגם בלי פסולת, רק נאכל כמות שהוא בר לחם ומזון. נמצאת הארץ נשמעת לאדם וכן הצומח והבעלי חיים, כמו שאמרו ז"ל שהיו גם העופות באים אליו. אמר עתה הנה אבדת הכל כי הנה ארורה האדמה בעבורך: והוא כי בהברא העולם היתה שכינה בתחתונים, ועל כן בהיות שכינה שורה על האדמה תוציא צמחה מאליה ובלי פסולת, כי הכל היה עושה פירות, וגם הלחם היה יוצא בלי סובין ומורסן וקש, ובלתי צריך עבודה, ונאכל כמות שהוא, וסועד כלחם האפוי. אך בהעוות האדם לא בלבד נסתלקה שכינה עד לרקיע כמו שאמרו ז"ל (שם יט יג) כי על ידי שבעה עלתה עד לרקיע השביעי, כי אם גם שרתה רוח טומאה על הארץ, ועל כן אי אפשר לה להוציא רק דברים ארוזים ומעורבים בפסולת כאשר נתבאר בס"ד. וזהו אמרו ארורה האדמה בעבורך, שהוא על הטאן שהשרה טומאה על הארץ, ועל כן כיון שלקתה בסוכתך לא תהיה נשמעת לך להוציא לחם אפילו מעורב בפסולת, כי אם על ידי טרחך בה בהרישה זרועה ולא מאליה כבתחלה עכ"ל.

ביאור הפסוקים:

ובזה נבא לביאור הפסוקים שהדבר תלוי במחלוקת הנ"ל לרבי יודן ששייך גם תביעה על האדמה כי גם היא מחוייבת לעשות רצון השי"ת ושייך בה הטאן, שפיר מובנים הפסוקים כפשוטן שיש תביעה על האדמה שבלעה הדם של הנרצה או של הבל ולכן היא נענשת על מעשיה, אולם לרבי פינחס כוונת הכתוב שכיון שהאדם חוטא מעשיו גורמים שהאדמה תהיה ארורה עבירו וקוץ ודרדר תצמיח, כיון שכל הטבע משועבד למעשיו של האדם הן לטוב והן לרע.

מעשה שהאדמה גילתה את הרוצח:

כמסופר על האבן גבירול שהיה משורר עצום וחכם אולם היה לו שכנ גוי שקינה תמיד בחכמתו והיה שונאו עד מוות, פעם הזמינו לביתו וקם עליו ורצחו נפש, לקחו וטמנו בחצרו תחת עץ תאנה שהיית בחצרו, והנה אותה תאנה התחילה לתת פירות שלא בעונה ואף גם זאת היו פירותיה משונים מאוד גדולים דבר שלא בנמצא, שמח הגוי והלך למכור התאנים ועבדו של המלך ראה כאלה תאנים יפים שלא בעונה מיד קנה למלך, הביאם למלך והוא התפעל מהיכן השיג כאלה תאנים מיוחדים אמר לו שיש איזה מוכר בשוק, ביקשו שילך לקרא לו, הלך והביאו למלך שאלו המלך מהיכן יש לו כאלה תאנים והשיבו מהצירו, ושאלו האם כל שנה העץ נותן כאלה פירות ואף שלא בזמנם, השיבו לא, המלך אכל מהן אך הרגיש בטעמן טעם משונה כמו דם, שאלו המלך תניד לי מה הסוד של העץ הזה ומה עשית לו השנה אחרת אם לא יגלה אחת דתו להמית, אמר למלך את הטאן אני מזכיר היום שהוא רצה את האבן גבירול המשורר היהודי וטמן אותו תחת התאנה ומאז העץ נותן כאלה פירות משונים, מיד גזר עליו המלך גזר דין מוות על מעשיו. הראת לדעת כי האדמה גילתה את הטאן אותו רשע ונשפך דמו כאשר שפך, כיון שהאדמה מושפעת ממעשיו של האדם.

כיצד האדמה זועקת ומגיבה למעשיו של האדם.

כמו כן מבואר במסכת פסחים דף נז ע"א כיצד האדמה זועקת ומגיבה למעשיו של האדם. תנו רבנן ארבע צווחות צוחה עזרה ראשונה צאו מכאן בני עלי שטימאו היכל ה'. ופרש"י שטימאו, כדכתיב (שמואל א ב) אשר ישכבון את הנשים.

מרדכי מלכא

רב ואב"ד עיה"ק אלעד ת"ו
יו"ר ועדת סת"ם
הרבנות הראשית לישראל

לשכת הרבנות הראשית אלעד.

בד"צ אלעד*בתי הוראה*שרותי דת*רישום נישואין*כשרות*מקואות*עירובין
The office of Rabanoot Eled – in hesd of Rabbi MORDECHAI MALKA

הצדיק משפיע גם על בהמתו וחפציו לטובה:

מצד שני בכח האדם להשפיע על חפציו הגשמיים לטובה, כתוב בבראשית פרק כד (לא) וַיֹּאמֶר בּוֹא פְּרוּךְ יִקְנֶךָ לְמַה תַּעֲמֹד פְּחוּץ וְאֲנֹכִי פְּנִיתִי הַבַּיִת וּמְקוֹם לְגַמְלִים: והקשה באבות דרבי נתן פ"ח מ"ח מקשה מה משמיענו הפסוק פניתי הבית "ומקום לגמלים" לכאורה זה מובן מאליו שפינה הבית גם בשבילו וגם לכל צרכיו? אלא מתרין כשם שצדיקים הראשונים היו חסידים כך בהמתן היו חסידות אמרו גמליו של אברהם אבינו לא נכנסו לבית שיש בו עבודת כוכבים שנא' "ואנכי פניתי הבית ומקום לגמלים" ומה תלמוד לומר "ומקום לגמלים" מלמד שלא נכנסו לבית לכן הארמי עד שפנו כל העבודת כוכבים מפניהם. וכן מבואר במסכת חולין דף ז ע"א [חמורו של רבי פנחס בן יאיר] אקלע ליה הוא אושפיזא, רמו ליה שיערי לחמריה לא אכל, חבמיניהו לא אכל, נקריניהו לא אכל, אמר להו: דלמא לא מעשרין? עשריניהו ואכל, אמר: ענייה זו הולכת לעשות רצון קונה ואתם מאכילין אותה טבלים. עוד מבואר במסכת תענית דף כד ע"א על חמורו של רבי חנינא בן דוסא, הויה ליה ההוא חמרא, כדהו אגרי לה כל יומא, לאורתא הוּו משדרי לה אגרה אגבה ואתיא לבי מרה. ואי טפו לה או בצרי לה – לא אתיא. יומא חד אינשו זוגא דסנדלי עלה, ולא אזלה עד דשקלונה מינה, והדר אזלה. עוד מסופר מעשה בחמורו של רבי חנינא בן דוסא שגנבוהו לסמים וחבשו את החמור בחצר והניחו לו תבן ושעורים ומים ולא היה אוכל ושותה אמרו למה אנו מניחין אותו שימות ויבאיש לנו את החצר עמדו ופתחו לו את הדלת והוציאוהו והיתה מושכת והולכת עד שהגיעה אצל ר' חנינא בן דוסא כיון שהגיעה אצלו שמע בנו קולה א"ל אבא דומה קולה לקול בהמתנו א"ל בני פתח לה את הדלת שכבר מתה ברעב עמד ופתח לה הדלת והניח לה תבן ושעורים ומים והיתה אוכלת ושותה לפיכך אמרו כשם שהצדיקים הראשונים היו חסידים כך בהמתן חסידות כמותן עב"ד.

מוסר השכל:

נמצינו למדים מכאן עד כמה אדם יכול להשפיע במעשיו על כל חפציו הן לרעה והן לטובה אפילו בהמות יכולות להיות מושפעות מזה וק"ו בני אדם ועוד לימודנו בזה מה החשיבות להדבק בצדיקים ולהיות בחברתם דאפילו מגושם כבהמה יכול להשתנות ולהיות חסיד. ונראה שזהו הטעם שמסופר פעמים רבות על נסים ונפלאות שנעשים בחפצי הצדיקים שמרפאים חולים וכדומא כיון שמכוח שימושן בחפצים מקבלים קדושה ומשפיעים על המשתמש בהן, מעין תשמישי קדושה שההלכה מחייבת להיזהר בכבודן מפני שהן שימשו דבר קדוש הגם שמצד עצמן אין במהותן שום דבר של קדושה אך עצם השימוש דבר קדוש הן מתקדשים, כך הצדיקים מכוח תורתן וקדושתן משפיעים אפילו על חפציהן שיקבלו קדושה. וק"ו על בני אדם המסתופפים לצדיקים ומשמישים אותם לא רק שלומדים ממעשיהן וגדולה שימושה יותר מלימודה אלא גם בזה שהן משמישים את הצדיק הן עצמן מתקדשים ומקבלים השפעה.

כמו כן התורה מלמדת אותנו שמעשיו של האדם משפיעים הן על ארמתו והן על רכושו ועסקיו לטוב ולרע ולפי מעשיו הנכסים פועלים אם להצליח או ח"ו להיכשל, אין ספק כל אדם שזוכה ומחזיק תורה נכסיו ועסקיו מצליחים ומתברכים מכוח התורה.

בכבוד רב
הצב"י מרדכי מלכא

החותם בברכת שבת שלום ומבורך.
הצב"י מרדכי מלכא עיה"ק אלעד

